

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia2018 r.

**w sprawie przechowywania akt spraw komorniczych oraz zamkniętych urzędzeń
ewidencyjnych, a także sposobu i trybu ich niszczenia**

Na podstawie art. 164 ust. 5 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób, tryb i terminy przechowywania i przekazywania akt spraw oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych, a także sposób i tryb ich niszczenia po upływie okresu przechowywania.

§ 2. Akta spraw oraz zamknięte urzędzenia ewidencyjne dzieli się na dokumentację stanowiącą materiały archiwalne oznaczane kategorią A, zwaną dalej „dokumentacją kategorii A”, i dokumentację niestanowiącą takich materiałów, oznaczaną kategorią B, zwaną dalej „dokumentacją kategorii B”.

§ 3. Dokumentację kategorii A po upływie okresu przechowywania przekazuje się do właściwego archiwum państwowego.

§ 4. Dokumentacja kategorii B po upływie okresu przechowywania podlega zniszczeniu.

§ 5. 1. Do dokumentacji kategorii A zalicza się akta spraw:

1) o egzekucję z nieruchomości, w której nastąpiło przysądzenie własności nieruchomości;

2) o egzekucję w celu zniesienia współwłasności nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej, w której nastąpiło przysądzenie własności nieruchomości;

3) o egzekucję z udziałem Skarbu Państwa, z wyjątkiem spraw o egzekucję należności sądowych;

4) w których wartość egzekwowanego roszczenia, w dniu złożenia wniosku o egzekucję, przekracza dwutysięczną krotność minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego na podstawie odrębnych przepisów;

5) uznanych przez komornika sądowego, zwanego dalej „komornikiem”, za mające wyjątkowe znaczenie ze względu na:

- a) materiał zebrany w sprawie,
- b) występujące w sprawach osoby,
- c) charakter spraw, zwłaszcza tych o znaczeniu bezprecedensowym,
- d) oddźwięk społeczny.

2. Poza aktami spraw wymienionych w ust. 1 komornik zalicza do dokumentacji kategorii A:

1) akta co najmniej pięciu spraw z każdego sposobu egzekucji z danego roku, a w szczególności skutecznej egzekucji ze statków morskich, praw własności przemysłowej oraz z przedmiotów o wartości historycznej, naukowej lub artystycznej;

2) akta co najmniej pięciu spraw z każdego repertorium z danego roku.

3. Akta spraw niewymienione w ust. 1 i 2 zalicza się do dokumentacji kategorii B.

§ 6. 1. Do dokumentacji kategorii A zalicza się następujące zamknięte urządzenia ewidencyjne:

1) repertoria;

2) wykazy akt spraw i urządzeń ewidencyjnych przekazanych do archiwum państwowego;

3) wykazy alfabetyczne stron;

4) wykazy zniszczonych akt spraw i urządzeń ewidencyjnych, zaliczonych do kategorii B;

5) wykazy akt spraw i urządzeń ewidencyjnych przekazanych przez komorników do Krajowej Rady Komorniczej.

2. Do dokumentacji kategorii B zalicza się księgi pomocnicze oraz inne wykazy niewymienione w ust. 1.

§ 7. Przepisy § 6 stosuje się do urządzeń ewidencyjnych prowadzonych jako odrębny dokument elektroniczny lub raport wygenerowany z systemu teleinformatycznego.

Rozdział 2

Terminy przechowywania akt spraw oraz zamkniętych urządzeń ewidencyjnych

§ 8. 1. Okres przechowywania akt spraw oraz zamkniętych urządzeń ewidencyjnych liczy się od początku roku kalendarzowego następującego po roku, w którym zakończono postępowanie lub zamknięto urządzenie ewidencyjne.

2. Okres przechowywania akt spraw, w których egzekucję umorzono na podstawie art. 883 § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 1360, z późn. zm.¹⁾), liczy się dopiero po całkowitym rozliczeniu depozytu.

§ 9. 1. Dokumentacja kategorii A jest przechowywana przez okres 10 lat, a dokumentacja kategorii B przez okres 5 lat, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Przez okres 12 lat przechowuje się akta spraw, w których nie doszło do wyegzekwowania całości świadczenia.

3. Przez okres 10 lat przechowuje się akta spraw:

1) o egzekucję z nieruchomości, w których mimo wyznaczenia terminu licytacji nie doszło do przysądzenia własności nieruchomości - chyba że akta te podlegają archiwizacji przez okres przewidziany w ust. 2;

2) o egzekucję w celu zniesienia współwłasności nieruchomości w drodze sprzedaży publicznej, w których mimo wyznaczenia terminu licytacji nie doszło do przysądzenia własności nieruchomości.

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2018 r. poz. 1467, 1499, 1544, 1629, 1637 i 1693.

Rozdział 3

Szczegółowy sposób i tryb przechowywania i przekazywania akt spraw oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych, a także sposób i tryb ich niszczenia

§ 10. 1. Akta spraw, w których zakończono postępowanie, oraz zamknięte urzędzenia ewidencyjne są przechowywane przez Krajową Radę Komorniczą przez okresy, o których mowa w § 9, z zastosowaniem zabezpieczeń przed dostępem osób postronnych i przy spełnieniu wymogów bezpieczeństwa przed utratą i zniszczeniem.

2. Do okresów, o których mowa w § 9, wlicza się okresy, o których mowa w § 12 ust. 4.

§11. Niezwłocznie po zakończeniu postępowania w sprawie komornik albo upoważniony przez niego asesor komorniczy zalicza akta do odpowiedniej kategorii i wskazuje okres ich przechowywania.

§ 12. 1. Przed przekazaniem akt spraw Krajowej Radzie Komorniczej należy sprawdzić, czy w aktach tych zostały rozliczone opłaty, zaliczki oraz sumy depozytowe. O wynikach sprawdzenia czyni się wzmiankę na okładce akt lub w tytule sprawy.

2. Przed przekazaniem akt spraw należy sprawdzić, czy w aktach tych znajdują się nośniki danych zawierające zapis obrazu i dźwięku utrwalony w trybie art. 809¹ § 2 ustawy z dnia 17 listopada 1964r. – Kodeks postępowania cywilnego. W takim przypadku, w odniesieniu do akt prowadzonych w postaci papierowej, komornik dołącza do drugiej strony okładki adnotację, w której wskazuje numery kart, na których znajdują się nośniki danych.

3. Przekazanie akt spraw Krajowej Radzie Komorniczej należy odnotować w repertorium, wpisując w rubryce „uwagi”, przy właściwym numerze sprawy, datę przekazania i pozycję ze spisu zdawczo-odbiorczego.

4. Komornik przekazuje akta spraw Krajowej Radzie Komorniczej najpóźniej w ciągu trzech lat od zakończenia postępowania, a zamknięte urzędzenia ewidencyjne - najpóźniej w ciągu trzech lat od ich zamknięcia.

5. Przekazanie akt spraw oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych odbywa się na podstawie spisu zdawczo-odbiorczego.

§ 13. 1. Zarządzenie o przekazaniu dokumentacji, o której mowa w § 3, do właściwego archiwum państwowego wydaje prezes sądu rejonowego, przy którym działa komornik, niezwłocznie po upływie terminu przechowywania dokumentacji.

2. Akta spraw oraz zamknięte urządzenia ewidencyjne niestanowiące materiałów archiwalnych podlegają zniszczeniu w sposób właściwy dla danej technologii zapisu. Prezes sądu rejonowego, przy którym działa komornik, powołuje komisję w celu przeprowadzenia czynności związanych z niszczeniem akt. Komisji przewodniczy osoba zajmująca stanowisko komornika - w miarę możliwości komornik, w którego kancelarii wytworzono akta.

3. Komisja, o której mowa w ust. 2, może w uzasadnionych wypadkach zaproponować zmianę kwalifikacji akt spraw lub zamkniętych urządzeń ewidencyjnych z kategorii B na kategorię A lub przedłużyć ustalony pierwotnie czas przechowywania akt spraw kategorii B. Komisja nie może dokonać zmiany kwalifikacji akt spraw zaliczonych do kategorii A.

4. Propozycja komisji - na wniosek prezesa sądu rejonowego, przy którym działa komornik - podlega zatwierdzeniu przez dyrektora właściwego archiwum państwowego.

5. Z przeprowadzonych prac przewodniczący komisji sporządza protokół i przedstawia prezesowi sądu rejonowego, przy którym działa komornik, do zatwierdzenia. Protokół ten zalicza się do dokumentacji kategorii A.

6. Przekazanie do zniszczenia akt spraw lub zamkniętych urządzeń ewidencyjnych, w tym tworzonych, ewidencjonowanych i przechowywanych w postaci elektronicznej, niestanowiących materiałów archiwalnych, następuje po uzyskaniu zgody dyrektora właściwego archiwum państwowego, w trybie i na warunkach określonych w przepisach o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.

Rozdział 4

Przepisy przejściowe i końcowy

§ 14. Akta spraw prawomocnie zakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia kwalifikuje się według przepisów dotychczasowych.

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.²⁾

OPRACOWANO POD WZGLĘDEM PRAWNYM,
LEGISLACYJNYM I REDAKCYJNYM
Pieczęćka i podpis Dyrektora / Zastępcy Dyrektora DLPC

DYREKTOR
Departamentu Legislacyjnego
Prawa Cywilnego


Paweł Mroczkowski
sędzia

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

2018 -10- 3 0

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 października 2011 r. w sprawie przechowywania akt spraw komorniczych oraz zamkniętych urządzeń ewidencyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 370), które traci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, na podstawie art. 300 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. poz. 771, 1443 i 1669).

Uzasadnienie

Potrzeba wydania rozporządzenia wynika z przepisu art. 164 ust. 5 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 771 i 1443). Przepis ten przewiduje, że Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy sposób, tryb i terminy przechowywania i przekazywania akt spraw oraz urzędzeń ewidencyjnych, o których mowa w ust. 1, a także sposób i tryb ich niszczenia po upływie okresu przechowywania, uwzględniając w szczególności rodzaje spraw i urzędzeń ewidencyjnych oraz właściwe zabezpieczenie przed dostępem osób nieuprawnionych, utratą lub zniszczeniem oraz tworzenie, ewidencjonowanie i przechowywanie dokumentacji w różnej postaci, w tym elektronicznej.

Projektowane rozporządzenie zastąpi aktualnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 października 2011 r. w sprawie przechowywania akt spraw komorniczych oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 370). Przepisy projektowanego rozporządzenia są wzorowane na dotychczasowych regulacjach. Nie wprowadzają żadnych zmian w przedmiotowym zakresie.

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Projektowana regulacja nie wywiera bezpośredniego wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorstw zaangażowanych w postępowania egzekucyjne. Projektowane przepisy zwiększają stopień jawności (transparentności) czynności dokonywanych przez komorników oraz służą zapewnieniu jednolitości praktyki komorników, co może pozytywnie wpływać na zapewnienie ochrony prawnej takich podmiotów, o ile uczestniczą one w tych postępowaniach.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt ustawy zostanie zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych, a zatem nie podlega notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r.

w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597).

Nie była dokonywana ocena OSR w trybie § 32 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006 i 1204 oraz z 2018 r. poz. 114 i 278).

<p>Nazwa projektu Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie przechowywania akt spraw komorniczych oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych, a także sposobu i trybu ich niszczenia</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Sprawiedliwości</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Łukasz Piebiak – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Paweł Mroczkowski - Dyrektor Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego, tel. 22 52-12-423 Marcin Uliasz – Główny Specjalista-Sędzia, tel. 22 52-12-293</p>	<p>Data sporządzenia 2.10.2018 r.</p> <p>Źródło: w art. 164 ust. 5 ustawy z dnia 22 marca 2017 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 771 z późn. zm.)</p> <p>Nr w wykazie prac A350</p>
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Wydanie nowego rozporządzenia w sprawie określenia szczegółowego sposobu, trybu i terminów przechowywania akt spraw komorniczych, w których postępowanie zostało zakończone, oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych, a także sposobu i trybu ich zniszczenia stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 164 ust. 5 ustawy z dnia 22 marca 2017 r. *o komornikach sądowych* (Dz. U. z 2018 r., poz. 771 z późn. zm.). Zgodnie z tym przepisem, Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia:

- szczegółowy sposób, tryb i terminy przechowywania i przekazywania akt spraw oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych,
- sposób i tryb ich niszczenia po upływie okresu przechowywania.

Dotychczas przedmiotowa problematyka była uregulowana rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 października 2011 r. *w sprawie przechowywania akt spraw komorniczych oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych* (tj. Dz. U. z 2016 r., poz. 370). Zgodnie z art. 300 ustawy z dnia 22 marca 2018 r. *o komornikach sądowych*, przytoczone przepisy wykonawcze, zachowują moc do dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia, jednak nie dłużej niż przez 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 22 marca 2017 r. *o komornikach sądowych*.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Rekomenduje się wydanie rozporządzenia określającego:

- szczegółowy sposób, tryb i terminy przechowywania i przekazywania akt spraw oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych,
- sposób i tryb ich niszczenia po upływie okresu przechowywania.

Regulacje projektowanego rozporządzenia co do zasady odpowiadają przepisom dotychczas obowiązującym.

Dodatkowo proponuje się zmiany w zakresie terminów przechowywania akt spraw oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych. Projekt wprowadza m.in. 12-letni okres przechowywania akt spraw, w których nie doszło do wyegzekwowania całości świadczenia.

W Składnicy Akt Krajowej Rady Komorniczej znajduje się obecnie 7485 metrów bieżących akt kategorii A, z czego dla 1913 metrów bieżących akt kategorii A okres przechowywania już upłynął i można rozpocząć ich przekazywanie do Archiwum Państwowego.

Wymaga podkreślenia, że ww. ilość akt ulega ciąglemu wzrostowi, ponieważ zasób Składnicy Akt Krajowej Rady Komorniczej jest nieustannie powiększany. Ponadto, wskazane dane dotyczą jedynie zasobu zgromadzonego w Składnicy Akt

pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Źródła finansowania													
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowane regulacje nie wpłyną na sektor finansów publicznych.												

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki							
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)	
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa								
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw								
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze								
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Zgodnie z danymi przekazanymi przez Krajową Radę Komorniczą (dalej: KRK) cena rocznego przechowywania 1 metra bieżącego akt w Składnicy Akt Krajowej Rady Komorniczej, bez względu na kategorię akt i rodzaj spraw, wynosi 61 złotych brutto rocznie.							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Jednocześnie jak wskazała KRK Składnica Akt Krajowej Rady Komorniczej nie pobiera od właścicieli akt jakichkolwiek informacji dotyczących przebiegu prowadzonych egzekucji, ich przedmiotu i sposobu zakończenia. Mając na uwadze powyższe określenie skutków finansowych wynikających z wydłużenia okresu przechowywania wybranych akt spraw nie jest możliwe, toteż odstąpiono od przedstawienia tych skutków w ujęciu pieniężnym. Niezależnie od powyższego należy wskazać, że wejście w życie projektowanych regulacji potencjalnie wpłynie w sposób negatywny na wysokość kosztów działalności prowadzonej przez komorników.							
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Brak wpływu.							
Niemierzalne									

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Powyższa zmiana nie będzie oddziaływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe. Przedmiotowe regulacje mogą wpłynąć negatywnie na koszty działalności prowadzonej przez komorników, a także koszty Krajowej Rady Komorniczej ponoszone na przechowywanie akt spraw oraz zamkniętych urzędzeń ewidencyjnych przekazanych przez komorników sądowych.
--	--

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy
<input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zmniejszenie liczby procedur <input type="checkbox"/> skrócenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> zwiększenie liczby dokumentów <input type="checkbox"/> zwiększenie liczby procedur <input type="checkbox"/> wydłużenie czasu na załatwienie sprawy <input type="checkbox"/> inne:
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.	<input type="checkbox"/> tak <input type="checkbox"/> nie <input type="checkbox"/> nie dotyczy

Komentarz: Projektowane regulacje nie wpłyną na zmianę obciążeń regulacyjnych.

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na rynek pracy.

10. Wpływ na pozostałe obszary

<input type="checkbox"/> środowisko naturalne <input type="checkbox"/> sytuacja i rozwój regionalny <input type="checkbox"/> inne:	<input type="checkbox"/> demografia <input type="checkbox"/> mienie państwowe	<input type="checkbox"/> informatyzacja <input type="checkbox"/> zdrowie
--	--	---

Omówienie wpływu

Brak wpływu.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Planuje się wejście w życie rozporządzenia z dniem 1 stycznia 2019 r.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Efekty wejścia w życie projektowanego rozporządzenia będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)